Varsányi Hírlap

Kiadó: Polgármesteri Hivatal, Varsány
Időszakos információs lap

Évfolyam: VI. Szám: 1.
Dátum: 2007. tavasz

Kedves olvasóink! Amilyen enyhe volt a telünk, olyan volt a szerkesztőségünk is. Elmaradtunk a téli számunkkal, de ahogy tavaly ilyenkor írtam, a tavasz a kifejlődés, a nyitás ünnepe. Most új erőre kapva hatalmas lendülettel kezdtünk bele az év első lapjába. Remélem, hogy Önök is épp annyira nagy örömmel olvassák az újságot, mint amennyire mi adjuk.

A tó tavaszi éneke

Be jó is volt,
míg jég födött:
csend jég alatt
és jég fölött,
nagy hallgatás volt
mindenütt -
Ma minden kis nesz
szíven üt.

Hó- s jégtakarta
volt a part
és engem is
nagy jég takart,
vastag, páncélos,
szürke jég,
közömbös, mint a
téli ég.

Nem bántott semmi
bántalom,
nem ártott semmi
ártalom
A szél a jégen
elszaladt,
nem borzolt fel
a jég alatt.

A kő a jégen
fennakadt,
nem ütött meg
a jég alatt.
Áldott, kit ily
nagy csend födött,
csend jég alatt
és jég fölött.

Elment a jég
jaj, mindenütt
s ma minden kis zaj
szíven üt -
vagyok mezítlen
kék elem
és testem-lelkem
védtelen.

Belémtekint
a cipruság,
borzol a szél,
szomoruság,
a nap is bennem
sistereg,
kövel dobál
a kisgyerek.

Ma minden bennem
él, mulat,
a pillanat,
a hangulat
s akár hiszik,
vagy nem hiszik,
minden madár
belémiszik.

Fáj az eső,
a szép idő,
a surranó
szitakötő,
minden zavar
és fölkavar
és minden csupa
zűrzavar.

Ha csillagoktól
csillogok,
vagy elbujtak
a csillagok,
egyszerre fáj már
estetájt
minden, mi sok-sok
este fájt.

Ó, emberek,
nem alhatok!
Fájdalmam a
fájdalmatok,
itt tükrözik
keresztetek,
és borzadok
és reszketek.

Húsvéti jelképek

Barkaág a lakásban

A tojás mellett a barka a leggyakoribb húsvéti jelkép. A mi éghajlati viszonyaink között a fűzfabarka helyettesíti azokat a pálmaágakat, amelyeket lengetve üdvözölte a nép egykor a Jeruzsálembe bevonuló Jézust. Ennek emlékére szentelik meg a barkát virágvasárnapján. A megszentelt barkát a hívek otthonukban gondosan megőrzik, például valamelyik kép háta mögé beszúrva. Ereszük alá tűzve villámcsapástól őrizte a házat, egyébként különböző betegségek alkalmával is használták, gyógyító erőt tulajdonítva neki.

Napjainkban a barka szívesen alkalmazott tavaszi lakásdísz, így azok is díszítik vele otthonukat – mint a tavasz hírnökével –, akik a barka szentelmény voltát figyelmen kívül hagyják. A barkaágnak – vagy bármely, kirügyezett, kevéssé levelező ágnak – további szerep is adódik a húsvéti jelképek világában. Például kifújt, színesre festett húsvéti tojásokkal díszítik fel. Ez a – főleg német földön honos – szokás mostanában terjed el hazánkban. Az Amerikai Egyesült Államokban is a német bevándorlók terjesztették el az Egg-tree-t, a tojásfát, amely valóban olyan látványt nyújt, mintha tojásokat termő fa volna.

Európa északi pereméhez közeledve a barka sem nyílik ki virágvasárnapra. Így aztán például a Lengyelország északi vidékein lakók asszonyai száraz virágokat dolgoznak az ágakra, s ezeket a – tizenegyszer méteres – pálmynak nevezett alkotásokat hordozzák a virágvasárnapi körmeneten, majd őrzik meg – megszentelve – otthonukban.

Csibe, bárány és nyúl

A kiscsibék kikelése egy-két nemzedéknek ezelőtt sokak élménye lehetett, míg napjainkban, amikor a reprodukció feladatát a „csirkegyárak" vették át, a kikelő vagy naposcsibe hovatovább egzotikumként jelenik meg. A tojásból kikelő kiscsirke vagy más madár is szerepel az üdvözlőlapokon. Gyakran kosárban ülve – hiszen a kotlós a kelterőgépek kora előtt kosáron ülve költött –, s nemegyszer több tojással körülvéve. Ezek utalhatnak a még ki nem kelt „tojástestvérek"-re, vagy csak mint további húsvéti jelképek vannak jelen. Gyakori a levelezőlapokon a tojásra festett madár, csibe is, vagy a kotlóst és csibéit ábrázoló életkép.

Az a nagy múltú rituális szerep, amit a húsvéti bárány egykor betöltött, mára kevéssé közismert. Hazánkban már nem sok családban fogyasztanak bárányhúsból készült ételt húsvétkor, míg például a húsvéti sonka szinte elmaradhatatlan. Valaha a bárány is a jobbágyok húsvéti szolgáltatásai közé tartozott. Egykori szerepére utal, hogy a XIX. század vidéki konyháiban bárány formájú cserép sütőformák is akadtak.

A húsvéti bárány mint jelkép éppen úgy kapcsolatba hozható azzal, hogy a bárányok tavasszal jönnek a világra, mint azzal a máig közismert vallási tétellel, miszerint Jézus Krisztus áldozati bárányként halt kereszthalált az emberiség megváltásáért. Ezért nevezik őt a mai napig Isten bárányának.

Ma a legtöbb gyerek úgy tudja, hogy a „nyuszi hozza" a húsvéti ajándékot, amit – ahol csak mód van rá – a szabadban, bokrok tövében elkészített, madárfészekhez hasonló kis fészekben, kosárkában helyeznek el. A húsvéti ajándékhozó nyúl képzete a polgárosult élet egyéb szokásaival együtt német földről honosodott meg hazánkban a múlt század óta. Eredetére kielégítő magyarázatot a német kutatók sem tudnak adni. Egyszerű tévedésre gyanakszanak: eszerint a tojáshozó császármadár, a Haselhuhn nevének lerövidülése volna a nyúl jelentésű Hase, mint a húsvéti nyuszi karrierjének elindítója. De meggondolandó az is, hogy e szaporaságáról híres állat a természet ébredése idején termékenységi szimbólumként is megjelenhetett.

Forrás: www.sulinet.hu

Üzenet a Polgármestertől - *Kiss Zoltán rovata*

Az Önkormányzat költségvetéséről

Varsány Község Önkormányzat Képviselő-testülete, 2007. február 12-i ülésén elfogadta az önkormányzatunk 2007. évi költségvetését. A sarokszámokat a rendeletünk tartalmazza. Sajnos a pénzügyi helyzetünk nem javult az elmúlt évhez képest. Az ország nehéz gazdasági helyzete rányomja bélyegét az önkormányzatok gazdálkodására is. Sovány vigasz, hogy megközelítőleg annyi a tervezett működési hiány, mint az elmúlt esztendőben. Sokan nem jól értelmezik a költségvetésben feltüntetett tervezett működési hiányt. Ez nem valós hiány, hanem tervezett, amelynek az enyhítésére, illetve kiváltására intézkedéseket kell hozni. (Ilyenek Pl: Szigorított gazdálkodás folytatása minden területen, Önhibáján Kívüli Önkormányzatok pályázati lehetősége, BM pályázat stb.)

Fejleszteni, csak pályázattal tudunk. A még meg nem ítélt pályázati pénzeket fejlesztési hiányként kell feltüntetni. A Képviselő-testület döntése értelmében a beruházásokat csak akkor végezzük el, ha pályázatot nyertünk.

Milyen fejlesztéseket tervezünk 2007-ben?

- *József Attila út végi telkek kialakítása.*
- *Művelődési Ház felújítása.*
- *Tábi víztározóhoz vezető út felújítása.*
- *Mikszáth és Mező I út felújítása.*

Varsány Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2007. (II.13.) rendelete az Önkormányzat 2007. évi költségvetéséről

Varsány Község Önkormányzat Képviselő-testülete az Államháztartásról szóló - többször módosított - 1992.évi XXXVIII. törvény 65.§-a alapján - figyelembe véve ezen jogszabály, valamint a Költségvetési szervek tervezésének, gazdálkodásának, beszámolásának rendszeréről szóló 217/1998./XII.30./ számú Kormányrendeletben meghatározottakat - a 2006. évi költségvetéséről az alábbi rendeletet alkotja.

A rendelet hatálya

1.§ A rendelet hatálya kiterjed az önkormányzatra, valamint az önkormányzat költségvetési szerveire.

Az önkormányzat és költségvetési szervei 2007. évi költségvetése

2.§ A Képviselő-testület az önkormányzat - beleértve a költségvetési szerveit - 2007. évi költségvetésének

a./ kiadási főösszegét	260.333 eFt-ban,	
b./ bevételi főösszegét	203.046 eFt-ban,	
a működési hiányát	31.344 eFt-ban,	
a fejlesztési hiányát	45.943 eFt-ban,	állapítja meg

3.§ Az önkormányzat 2007. évi költségvetési bevételeinek forrásonkénti részletezését az 1. sz. melléklet tartalmazza.

Főbb bevételi jogcímcsoportok szerint:

I.	Működési bevételek	121.126 eFt
II.	Támogatások	69.432 eFt
III.	Felhalmozási és tőke jellegű bevételek	567 eFt
IV.	Támogatásértékű bevétel	9.787 eFt
V.	Véglegesen átvett pénzeszközök	2.134 eFt
VI.	Hitelek	77.287 eFt

4.§ Az önkormányzat működési, fenntartási, kiadási előirányzatait a képviselő-testület a következők szerint határozza meg:

Működési kiadások előirányzata összesen:		***193.158 eFt***
ebből: –	személyi jellegű kiadások:	96.694 eFt
–	munkaadókat terhelő járulékok:	29.824 eFt
–	dologi jellegű kiadások:	66.640 eFt

A működési kiadáson belül a kisebbségi önkormányzat költségvetése *640 eFt.*

A működési hiányt az ÖNHIKI pályázat útján, illetve külön döntéssel szükség szerint hitelből fedezi.

Az önkormányzat működési kiadásait a 2. és 5. sz. melléklet tartalmazza.

5.§ Az önkormányzat felújítási és felhalmozási kiadásai összesen:		**59.175 eFt**
ebből: –	a felújítások előirányzata:	30.000 eFt
–	a beruházások előirányzata:	14.473 eFt
–	fejlesztési hitel törlesztése:	13.862 eFt
–	fejlesztési hitel kamata	840 eFt

A kiadásokat a 4. sz. melléklet tartalmazza

6.§ Az önkormányzati szociális támogatások előirányzata	**28.558 eFt**
ebből munkaadókat terhelő járulék:	558 eFt

melyet a 3.sz. melléklet tartalmaz.

Költségvetési létszámkeret

7.§ **A képviselő-testület az önkormányzat létszámkeretét 41 főben állapítja meg, az alábbiak szerint:**

Általános iskola:	16 fő
Óvoda	10 fő
Polgármesteri Hivatal	8 fő
Háziorvosi szolgálat	2 fő
Gondozási Központ	2 fő
Klubkönyvtár	1 fő
Intézményfenntartás	2 fő.

8.§ A köztisztviselői illetményalapot 36.800 Ft-ban állapítja meg.

A köztisztviselők illetménykiegészítésének mértékét 2007. január 1-től az alapilletmény 5 %-ában állapítja meg.

9.§ A közalkalmazottak illetményét a 2007. január 1-től és 2006. április 1-től hatályos illetménytáblázat szerint állapítja meg.

A költségvetés végrehajtására vonatkozó szabályok

10.§ Az önkormányzat és a költségvetési szervei bevételi és kiadási előirányzatai év közben megváltoztathatóak.

11.§ (1) A képviselő-testület kizárólagos hatáskörébe tartozik a költségvetési rendelet módosítása.
(2) Ha év közben az Országgyűlés, a Kormány, illetve valamely költségvetési fejezet vagy elkülönített állami pénzalap az önkormányzat számára pótelőirányzatot biztosít, arról a polgármester a képviselő-testületet tájékoztatni köteles negyedévenként. A képviselő-testület legalább félévenként dönt a költségvetési rendeletének pótelőirányzatok szerinti módosításáról.
(3) A képviselő-testület döntése szükséges az intézmények költségvetésében egyszeri jelleggel megtervezett kiadások felhasználásához.

12.§ Az önkormányzat részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervei saját hatáskörben előirányzat módosítást nem hajthatnak végre. Az intézményvezetők kötelesek a polgármestert tájékoztatni ha 5.000 Ft feletti összegre kívánnak kötelezettséget vállalni a rezsikiadáson felül.

13.§ Az önkormányzati gazdálkodás során az év közben létrejött hiány finanszírozási módja a célokhoz kapcsolódó pályázat és a hitelfelvétel.
A folyószámla hitelfelvétellel kapcsolatos keretszerződés megkötésének a jogát a képviselő-testület 1.500 eFt értékhatárig a polgármesterre ruházza át, a jegyző ellenjegyzése mellett. A polgármester a hitelkeret-szerződésről annak aláírását követő következő képviselő-testületi ülésen köteles tájékoztatást adni. Az 1.500 eFt felett hitelügyletekkel kapcsolatos hatáskörök kizárólagosan a képviselő-testületet illetik meg.

14.§ Az átmenetileg szabad pénzeszközt a polgármester pénzintézeti lekötés útján hasznosíthatja.

Kihirdetve: Varsány, 2006.február 14.

Záró rendelkezések

15.§ Ez a rendelet a kihirdetés napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 2007. január 1. napjától kell alkalmazni.
A rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

Varsány, 2007. február 12

Kiss Zoltán
polgármester

Bárány Erzsébet
jegyző

Kihirdetve: Varsány, 2007. február 13.

Bárány Erzsébet
jegyző

Ha kérdése van a fenn közölt adatokról, akkor a Polgármesteri Hivatalban felteheti.

FIGYELEM

2007. MÁRCIUS 25-ÉN (VASÁRNAP) **15^{00}-KOR FALUGYŰLÉST** TARTUNK *A MŰVELŐDÉSI HÁZBAN.*

A FALU MINDEN LAKÓJA ITT IS BIZALOMMAL FORDULHAT A FALU VEZETŐSÉGE FELÉ, ELMONDHATJA PROBLÉMÁIT, ÉSZREVÉTELEIT, TAPASZTALATAIT, FELTEHETI KÉRDÉSEIT.

MINDENKIT SZERETETTEL VÁR VARSÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÉPVISELŐ TESTÜLETE

Anyakönyvvezető tollából

Bárány Bernadett

Az újszülöttek, házasságot kötöttek, elhunytak névsora.

Lezárva: 2007. március 1.

(A közölt adatok a helyi népesség-nyilvántartáson alapulnak)

Újszülöttek névsora:	Születés időpontja:	Szülők neve:
Gazsi Klarissza Donatella	2006 október 10.	Gazsi Dániel és Rácz Petra
Bárány Gábor Balázs	2006. november 16.	Bárány Gábor és Uhrin Anikó
Varga Debóra Mária	2006. december 20.	Varga János és Kósa Mária
Tóth Áron	2007. január 11.	Fábián Mónika és Tóth Ervin
Tóth Marcell	2007. január 15.	Tóth József és Pifka Anna
Kelecsényi Bálint Tibor	2007. február 21.	Kelecsényi Tibor és Bozsó Brigitta

Elhunytak névsora:	Születés éve:	Halálozás időpontja:
Kerekes Géza	1919.	2006. október 12.
Szép Pál	1925.	2006. október 23.
Bozsó József	1933.	2006. november 15.
Petrovics József	1955.	2006. november 21.
Pistyur Istvánné	1943.	2006. december 14.
Pálmány János	1947.	2007. február 03.
Szép Mária	1988.	2007. február 17.
Petrovics Aladár	1919.	2007. február 17.

DONI EMLÉKTÚRA

A Magyar Tartalékosok Szövetsége Nógrád Megyei Emléktúrát szervezett, melynek keretében 2007. január 26-án Varsányban is megkoszorúzásra került a II. világháborús emlékmű. Az emléktúrát a Doni csatában elesett hősök tiszteletére rendezték meg.

Községünkbe január 25-én érkeztek meg a katonák, akik a Művelődési Házban voltak elszállásolva.

A túra résztvevői másnap reggel 8 órakor indultak a Művelődési Háztól a templom mellett álló II. világháborús emlékmű elé:

kb 25 katona (gyalogos és lovas) korabeli katonaruhába felöltözve fegyverzettel és felszereléssel ellátva. Az emlékműnél már várták őket a nagy számban megjelent varsányi lakosok, az elesett katonák hozzátartozói, ismerősei. A katonák tiszteletadással megemlékezést és koszorúzást tartottak a II. világháborúban elesett varsányi hősök emlékére.

Az emléktúra Nógrádsipeken folytatódott.

Szöveg és fotók: Bárány Bernadett

Noszvaj – De la Motte kastély

Noszvaj községben található egy gyönyörű kastély, amely XVI. Lajos stílusában épült, tervezője – feltehetően – az egri líceum főpallérja, Povolni János volt. A kastély kőfallal kerített 25 holdas parkban fekszik, itt ma is megtalálhatóak a különleges díszcserjék. A parkban lévő építmények közül legnevezetesebb a téli kert és a francia őrség egykori épülete. A télikert tetején kialakított és gyönyörű kilátást nyújtó terasz díszes vas védőkorlátjában ott találjuk az A, J és H, C monogramokat, amelyek a De la Motte márkit követő Almásy János és Haller Cecília neveit és birtokosságukat őrökíti meg.

A kastély dísztermének mennyezetén a bor élvezetét ábrázoló jelenetet láthatunk. Ugyanitt copfstílusú cserépkályha ékesíti a termet. Az épületben barangolva római szobára, madaras szobára és festetlen termekre bukkanunk. Az utcától kovácsoltvas kapu választja el, a kapu egyik oszlopán az Almásyak címerét tartó unikornis (egyszarvú paripa) áll. A főépület tengelyében háromablakos, díszes középrész látható, földszintjén szerény bejárati ajtóval, felette erkéllyel.

Ki is építette valójában ezt a kastélyt és kik voltak azok a szerencsések, akik birtokolhatták?

Noszvajon a Szepessy család az 1770-es években szerzett birtokot. Báró Szepessy Sámuel 1774-1778 között kastélyt építtetett itt, de nagy adóssága miatt befejezni nem tudta.

Szepessy Sámuel birtokainak 1779-es összeírásakor az alábbi feljegyzést készítik:
„Noszvajon van egy újonnan épített épület, két contignátiós rezidenciális ház (kétszintes kastély), amelynek építése még nem fejeződött be egészen, díszes és kényelmes, lakóház céljára nagyon alkalmas épület, szilárd anyagból, zsindelyes, tágas udvarok részben körülkerítve erős fallal, ehhez csatlakozik virágos és gyümölcsös kert."

Tehát a báró adósságai miatt 1782-ben eladta báró Vécsey Annának a kastélyt, akinek férje gróf De la Motte Antal császári ezredes volt. A gróf halála után, 1800-ban a Vécsey Anna első házasságából született Almásy-gyermekek örökölték meg a kastélyt, pontosabban az elsőszülött Almásy János tulajdonába került.

1869 őszén Steinhauser István 96 ezer forintért megvásárolta a kastélyt és az egész Almásy-birtokot, amelyet az 1878-ban házasságot kötött Berta nevű leányának adott hozományul. Így a kastély egy újabb birtokos, Steinhauser Berta és férje, Gallasy Gyula vezérhadbiztos tulajdonába került.

A kastély az 1900-as évekig a Gallasy család lakhelye volt, majd a századfordulón a Berta-major mellett újonnan emelt épület vette át ezt a szerepet.
Gallasy Gyula halálát követően az Almásy-féle kastély a kisebbik Gallasy fiú tulajdonába került, aki csak a nyári hónapokban tartózkodott itt, végül 1930 körül eladta. Az új tulajdonos a Balla és Benteley Drake házaspár lett, akik 1944-ig voltak birtokosai a kastélynak. Ezt követően 12 "háborús esztendő" következett a kastély történetében, míg végül 1956-1957-ben az elhanyagolt, megviselt épületet tatarozták és üdülő céljára rendezték be. Ekkor került sor először a közel kétszáz éves freskók restaurálására, amelyek az addig gyertyával, mécsessel történt világítás miatt erősen korrozottak voltak, de a beázás és az épület nem célszerű használata is nagy károkat okozott a freskókban, parkettában egyaránt.
1972-től Heves Megye Tanácsa átvette a kastélyt, helyreállította és a freskókat újból restauráltatta. Ma, mint kastélymúzeum a látogatók rendelkezésére áll.
A kastély mellé ekkor oktatási intézet került, mely ma értekezletek, konferenciák és más rendezvények megtartását szolgálja. A modern, kényelmes és minden igényt kielégítő szállodarészben uszoda, szauna, szolárium is kényezteti az ide látogató vendégeket. A kastély, mint az országos kastélyszálló-hálózat tagja, vár minden művészetet, nosztalgiát, romantikát és csendes pihenést kereső vendéget.

Fotó: Bárány Bernadett
Forrás: agria.hu

Kemencés sütés pillanatai

Bárány Bernadett

Az elmúlt év november 3-án a Tájházak Szövetségétől kb. 20-an látogattak el községünkbe. A varsányi asszonyok finomságokkal vendégelték meg őket. Baráth Lászlóné (Annuska néni) irányításával, kemencéjében túróslepényt és lángost sütöttek. A sütésnél részt vettek: Baráth Lászlóné, Bárány Istvánné, Kelecsényi Istvánné, Laczkó Sándorné, Pálmány Istvánné, Szép Vencelné és Tisztartó Józsefné. A csoport tagjainak nagyon ízlett a lángos és a túrós lepény, itt tartózkodásuk alatt megnézték a falumúzeumot és a templomot is.

(Az erről készült fotók a varsányi képújságban már láthatóak voltak.)

A kemencés sütéssel kapcsolatban a mai napon ismét Annuska néninél jártam, aki részletesen mesélt nekem ezzel a témával kapcsolatban.

„A túróslepényhez fateknőben bedagasszuk a tésztát, amire vámi kell míg megkel. Ezután olyan cipókba kiszaggatjuk, mint amilyen a lepény nagysága, kinyújtjuk, majd a tepsibe kerül és a túrótölteléket rá kell tenni a tetejére. A túrótöltelék túróból, tejfölből, cukorból, vanília cukorból, tojásból, olvasztott vajból tevődik össze. A vaj megakadályozza, hogy a teteje pergős legyen, valamint jobban összefogja. A tetejére fahéjas cukor kerül, amit rácsosra kell mintázni, majd ismét kelni hagyni. Ha mindez megvan, csak akkor lehet begyújtani a kemencébe és amikor az már jó tüzes, akkor lehet sütni benne. Fontos, hogy megfelelő hőfokú legyen a kemence, ehhez persze érteni kell és oda kell figyelni, mert különben nem megsül, hanem leég a lepény. Én mindezt a szüleimtől tanultam, mint mindenki más, figyeltem, ahogy az édesanyám csinálja.

Nemrég a vadászok egy összejövetelt tartottak és megkérdezték, hogy készítenék-e lángost és kenyeret számukra. Én ezt elvállaltam, mert kenyeret is sütöttem régebben. A lángos még jobban is sikerült, mint novemberben. Persze a kenyér is jól sikerült, tettem bele krumplit is, hiszen attól marad meg a puhasága tovább. Régen ugyanis hetente sütöttünk csak kenyeret, igaz most élesztővel csinálom, nem úgy mint régen: akkor sütnivalóval készítették a kenyereket. A sütnivaló az volt, ami a teknőbe maradt a kenyér kiszakítása után, ezt a maradékot az erre a célra használt kaparó kanállal összekaparták, összegyúrták, lapos tányérra tették (minekünk volt egy lapos tányér, amit csak erre használtunk), ez aztán kikerült a kamrába, ahol megkelt és ki is száradt a következő sütés napjáig. Ahhoz, hogy kovász legyen belőle langyos vizet öntöttek rá és ebből készült a következő heti kenyér, akkor nyolc-tíz kenyereket sütöttek egyszerre, de egy kenyér körülbelül 3 kilós is volt. A kenyerek a kamrába kerültek, ahol a gerendához egy rács volt kötve és erre tették a kenyereket, valamint a sütnivalót. Itt jól szellőzött és nem penészedett meg a kenyér. Ha szárazabb volt a kenyér, akkor is meg volt a módja az elfogyasztásának: kockára vágták rántott levesbe, pirítós kenyérnek sült krumplihoz. Amikor a megsült kenyeret kiszedték a kemencéből az előző heti kenyérből tettek be a tepsibe kockakenyeret és az ott kiszáradt. Ilyenkor került sor az aszaltgyümölcsök készítésére is: szilvát, almát, körtét aszaltak. Télen ezek voltak a gyümölcsök, úgy mint most a banán, narancs. A törnivaló paprikát is a kemencébe szárították ki mozsárba törték meg.

A régi emberek mindent elkészítettek és megtermeltek maguknak, amire csak szükségük volt."

Megállapítottam - mialatt a sütésnél részt vettem és riportalanyom elbeszélését hallgattam -, hogy ahhoz hogy jól sikerüljenek a kemencéből kikerülő finomságok nagyon fontos a szülőktől átvett tudás és gyakorlat. Mindehhez azonban több kell: az, hogy a munkáját kedvvel, szeretettel és szívvel csinálja az ember.

Ezúton is megköszönöm Baráth Lászlónénak, hogy elbeszélgetett velem.

A szöveget írta és lejegyezte: Bárány Bernadett
Fotók: a szerző

Téli gondolatok - - avagy hogyan éltek elődeink a téli hónapokban

Szöveg és fotók: Bárány Bernadett

A minap a Gondozási Központban jártam, ahol az ott tartózkodókat arról kérdeztem, hogy régen mit csinált a parasztember télen, amikor a hideg és a hó miatt beszorult a házba. Na nem a mostani telekről beszélek, hiszen ők már jó kemény időjárást is megértek életük során a téli hónapokban. Mint mindig most is szívesen fogadtak és meséltek nekem a régi időkről, saját életükről.

Ezúton is megköszönöm a szíves látást, és a segítséget **Teri néninek** (Juhász Istvánné); **Bözsi néninek** (Laczkó Istvánné); **Emer néninek** (Petrovics Ferencné, Kossuth úti), **Bözsi néninek** (Percze Józsefné), **Gyuri bácsinak** (Szép György), **Jóska bácsinak** (Szép József, József Attila úti), a másik **Jóska bácsinak** (Bárány József, Kossuth úti), **Pista bácsinak** (Bárány István, Szécsényi úti) és **Anti bácsinak** (Horváth Antal). Az ő általuk elmondottakat rögzítettem le, adom közre, azon nem változtatva. Természetesen mindenki csak a saját családjáról mesélt, hasonlóak a történetek, de azért egy kicsit különböznek is.

„Régen télen az emberek állatokkal foglalkoztak, az asszonyok meg tollal, meg fontak is. Összejöttek hárman, négyen és elbeszélgettek és megcsinálták a munkájukat. Más munka nem volt télen, a mezőn meg nem lehetett ugye dolgozni. Akkorába igen hamar kitavaszodott az idő, nem úgy volt, mint most. Nem tudjuk ezzel az időjárással is mi lesz. Lehet, hogy rossz lesz a vége."

„Őszkor mikor befejeztük a szántást, vetést beszorult a parasztember a házba. Főleg az állattenyésztéssel foglalkoztunk, nekünk például négy –öt tehenünk volt, 2-3 lovunk meg egy pár darab növendék marhánk, meg voltak libák, tyúkok. A férfiak foglalkoztak a szarvasmarha tenyésztéssel, reggel 5 órakor volt ébresztő, 8 órakor meg lett fejve a tehén, rendbe lett téve az istálló, ki lett trágyázva, aztán tisztán otthagyták az emberek. 8 órakor volt a reggeli. Mikor megvolt a reggeli, akkor készültek a további munkákra, ami nálunk főleg szecskavágásból vagy favágásból állott. Kézzel ment a szecskavágás, azt kellett mindennap, mert tüzelni kellett egy vagy két helyen, hol három helyen. Este betüzeltek, hogy hidegbe mégse aludjon senki. Öregapám akkor már elég öregember volt, értett a kosárfonáshoz. Volt üítetve a Lipónyikba, ott a Benedek alatt fűztavesszö, azt szépen széthasogatta, ebből a feldolgozott vesszőből szakajtót font. Egy nap vagy megcsinált egyet vagy nem. De délután 3 órakor újra kezdődött az állattenyésztés. Ki kellett trágyázni, az állatokat rendbe kellett tenni, megetetni, megitatni, ez befejeződött este. Az asszonyok meg délig főztek, ebédet készítettek, utána volt úgy, hogy vacsorát is csináltak, vagy nem csináltak- ez minden háznál másképpen volt. Így telt el a nap körülbelül az asszonyoknak. De ahol több asszony is volt, ott gyönyörű szép törülközőket hímeztek vagy kis vánkusokat, amiből még nekem most is van otthon pár darab. Mást nem tudtak csinálni, mert akkor iszi nagy telek voltak. A gyerekek meg iskolába jártak. Itt volt az iskola, ahol most vagyunk, egy hosszú házban. Itt lakott a tanítónéni is, Andó igazgató úr meg a különálló épületben lakott, ahol most laknak az óvodavezetőék.Annak volt anyadisznója is meg kántorföldje, amit ő kiadott bérletbe és ezért gabonát kért, hogy tudjon tartani tyúkokat, disznót. Ők ketten tanították a falu gyerekeit."

„Az előbb már elhangzott a lényeg, ahhoz csak annyit tennék hozzá, hogy mi szegényebbek voltunk, nekünk nem volt úgy megélhetésünk és el kellett menni 6 hónapra dolgozni. Télen otthon voltunk és nekünk kellett háton beszerezni a téli tüzelőt. Nem engedtek be az erdőbe az erdészek, amennyi cseléd volt kiadták őrbe, hogy kilométerekre, vagy belátó területekre, hogy az erdőt ne bántsa senki. Meg volt bízva egy ember a faluból, aki felírta mindenkinek a nevét, akit elkaptak és minket ezért jól megbüntettek. Elmentünk Mezőhegyesre dolgozni és ott lefogták a büntetést a bérből. Az erdőben mi szabadon mentünk, ha az az erdő nem lett volna megengedve a falu népének több mint a fele megfagyott volna. Olyan is megesett, hogy a csendőrök kapták el az embereket, az keményebb volt!"

„Az asszonyok munkája volt még a fonás és a szövés is. A kenderrel való munkákat már kiskorban megtanulták a gyerekek. Főleg az asszonyok csinálták, persze az emberek segítségével. Megtanulták nemzedékről nemzedékre a munkafolyamatok minden csínját-bínját, azt hogy mikor lehet törni, mikor lehet tilolni vagy héhelyezni. Nagyon nagy munka volt, ebből készültek aztán az ingek, ingvállak, gatyák, sok minden. A kenderből mikor gyönyörűen kidolgozták lettek csinálva a ruhaszárító kötelek, istrángok, a tehenek fejére kötél, meg csatlókötél (amivel elmentünk takarmányért), abrosz az asztalra. Szécsényben volt egy kötélverő, ő csinálta a köteleket. Valamelyik évben emlékszem Mezőhegyesről - akik ott dolgoztak - hoztak haza kendermagot, ami 2 méter magasra is megnőtt, s ebből még szebb, még gyönyörűbb fonal lett."

„Amióta az eszemet tudom kenderrel foglalkozott a nép. Nekünk egy kevés földecskénk volt, abból éltünk télen is, ami abban termett. Törpebirtokosok voltunk, nagyon szegények voltunk, emlékszem az iskolába is vászontarisznyával mentem. Édesapámék, minden télen jártak az erdőbe fát vágni, Gyarmatra is eljártak fát vágni több éven keresztül a zsidókhoz, fizetségbe pénzt kaptak."

„Vékonyra kellett fonni, volt persze úgy hogy elszakadt, de ekkor megkötöttük és kész. Kócból készült a zsák, meg a rongypokrócnak is kócból való fonalat húztunk fel a szátvára. Tényleg fonóház is volt. Ott 100-an vagy 150-en összegyűltek, körbe ültek és úgy fontak. A nagycsaládosok nem nagyon járhattak el ide, csak a lányok és menyecskék, akiknek nem volt család. Itt jól szórakoztak, a világon mindenféle játékot játszottak, nótákat lehetett tanulni. Nem az volt a fontos, hogy sokat fonjanak, hanem a bohóckodás, a szórakozás. Meg a fiatalok ott ismerkedtek össze, az volt a kultúrház."

„Régen az úgy volt, hogy egyetlen egy teherautó se volt, semmilyen jármü és a sipeki erdőből meg a tábierdőből a varsányi fogatosok hordták be a szécsényi vasútállomásra az összes erdei fét, a bányafát, a cserhajakat is. Ez is téli munkának számított, de csak akkor, ha meg volt fagyva, mert az erdőben az elázott földön már lehetetlen volt közlekedni. Az akkori emberek nagyon megbecsülték a földet, hiszen azzal tudták biztosítani a megélhetésüket. Nem volt olyan föld, hogy kóré lett volna rajta, fel lett minden föld dolgozva nem úgy, mint most. Mindent megtermeltek rajta, amire szükségük volt, talán a sót kellett megvenni. A leadott cukorrépa után vagy pénzt, vagy cukrot kaptak, de általában cukrot kértek az emberek."

„Mi Alsó- Tábon laktunk, ott 1964. óta volt villany, 1967-ben már tévét is vettünk. Nekünk is volt szántóföld, konyhakert, kenderrel is foglalkoztunk. Télen volt úgy, hogy volt két tehén meg borjú. Szecskát vágtunk, ki kellett menni az asszonynak is a szecskát vágni, nem volt egész nap odaba. Meg mi is fosztottunk, de mi csak magunknak ketten az anyósommal. Csak Felső-Tábon laktak emberek, tőlünk feljebb volt egy malom is, ott ahol a Vizivögyből jön le a patak. Eleinte mi is ott mostunk, aztán fel mentünk mosni a Vizivögybe, mert apósom azt mondta, hogy ott nagyon jó víz van, úgy törtük be a jeget.

Főzni abból főztünk amit megtermeltünk: fehérbabból bablevest, cukorbabból, szentanna babból főzeléket. Meg volt borsó, meg az a laposborsó is a csicseriborsó az nagyon jóizű volt, csináltunk haluskát, volt krumpli abból is sokféle ételt lehetett csinálni. Malacot is tartottunk, meg anyadisznóval is foglalkoztunk, volt olyan nap is, hogy az ólban kellett éjszakáznunk, hogy az anyadisznó össze nem nyomja a malacot. Nagyon kellett rá vigyázni, hiszen abból is volt füstöltkolbász, szalonna, zsír hús, sonka, oldalas. A húsokat hideg helyre kellett tenni, mert ugye akkor még nem volt hütöláda, mint most. A falu népe a Tsz-től vette a malacokat, azokat a Szölővölgybe tartották, volt ott két hodály is. A libatömés is muka volt télen, a libamájasnak el tudtuk adni a máját, aki pénzt adott érte. Abból mi is ettünk volt neki zsírja, combok, meg tepertő is. Még kenyeret is sütöttünk, addig ettük míg el nem fogyott."

„Én nagycsaládban nőttem fel, heten voltunk gyerekek a háznál. Az én anyám kilenc kenyeret sütött minden héten. Krumplit is adott hozzá az doppingolta fel a tésztát, akkor sütnivalóval készitették a kenyeret, az az volt, ami megmaradt az előző heti sütésből. Ezt egy tányérra tették ki a komrába és ez jól kiszáradt. Előző este ebből csinálták meg a kiskovászt, langyos vízbe áztatták és egy kis liszttel érlelték. Hajnalba anyám be is dagasztott. A krumplitól nem száradtak ki azok a kenyerek, ma már adalékanyag nélkül nem is tudnának kenyeret sütni. Hogy mi az az adalékanyag azt nem tudja senki! Nekünk az volt az adalékanyag, hogy a langyos vízzel elkevert sütnivalóval megkelesztették azt a kis lisztet, és már másnap reggel dagasztották be. Anyám lángost sütött előre, aztán a kenyeret. Megsütött vagy hat jó nagy lángost, megkente zsírral vagy tejföllel, ki hogy szerette. Én úgy emlékszem, hogy volt tehenünk, igy tudtunk tejfölt is készíteni. Azután, hogy a kovászt kiszedték a teknyőből a maradékot még jól összekapargatta és megcsinálta vakarónak. Hosszúkásra formálta meg, olyan volt, mint egy cipó. Ezt bolonddá tették több helyen tepertővel, meg mákot is tettek bele. Háborúkor anyámnak kétszer-háromszor be kellett füteni a kemencét, ugyanis jöttek az oroszok és hozták nagy teknyővel a lisztet „mamka kleba" mondták és kellett neki a kenyeret csinálni. Hoztak negyedkiló vagy félkiló élesztőt is, mert gyorsan kellett nekik. Mi a Tobókán laktunk bérházban, szegények voltunk, ennek ellenére úgy tudom, hogy mi nem éheztünk. Dolgozott az egész család, nem tudok róla, hogy valamikor is úgy feküdtem le, hogy éhen voltam. A háború után volt kukoricaliszt, - anyám olyan volt, mint valami teremtő - abból olyan jó görhét sütött, hogy sok helyen olyan kalácsot nem sütték. Mikor megsült megkente szilvalekvárral, összeburította és én azt vittem az iskolába is. Sokan kértek is belőle, azt hitték, hogy piskóta, mert szép sárga volt.

Disznót is öltünk télen, mindig volt a faluba egy olyan ember, aki ahhoz is értett. Persze nem gázzal volt a disznó megperzselve, mint most szokás, hanem a kazalból szedtünk szalmát és azzal. A szalmát rátettük a disznóra, meggyújtottuk és igy az leperzselődött, azután megfordították a disznót és még alágyújtottak, lekaparták, lemosták, majd deszkára vagy ólajtóra rakták és feldolgozták."

A kemény tél után aztán eljött végre az a nap, amelytől kezdve egyre hosszabbodtak a nappalok, és rövidültek az éjszakák. Mindez reménységgel, bizalommal töltötte meg az addigra elcsigázott emberek lelkét, hogy ismét lesz tavasz és nyár, újra lesz termés, amit majd be lehet takarítani, és eltenni a szükösebb téli hónapokra.

Gyöngyös – Kegytemplom

Gyöngyös Heves megye második legnagyobb települése, a Mátraalja központja, az Egri főegyházmegyéhez tartozik. A hegyvidék és az Alföld találkozásánál lévő városban, annak alsóvárosi részén már a XIV. században megtelepedett a Ferencesrend. A templomot bizonyos adatok szerint a Gutkeled nemzetségből származó Báthoriak építtették 1330-ban. E gótikus templomból máig őrződtek meg emlékek. A ferencesek gyöngyösi kolostora már a XIV-XV. században jeles központja volt a magyar művelődésnek, ezt könyvtárának maradványai tanúsítják.

A hagyomány szerint a ferences templomban már a török hódoltság alatt is őrizték a hívek előtt nagy tiszteletben álló Fájdalmas Anya-szobrot, a művészettörténet megállapítása szerint azonban a szobrot 1600 körül alkothatta az ismeretlen művész. Almásy András plébános 1680-ban már mellékoltárt készíttetett számára.

A XVIII. század elején a gyöngyösi Agonia társulat, azaz a haldoklókért alakult egyesület a jezsuita atyák kezdeményezésére a Dolha-patak melletti dombon megépíttette a ma is meglévő Kálváriát. Ettől kezdve a kegyszobor és a Kálvária kultusza a gyöngyösi búcsújárásban szorosan összekapcsolódott.

A búcsújáró helyet főleg Heves, Nógrád és Jász-Nagykun-Szolnok megye, a Jászság lakói keresték és keresik fel ma is nagy számban.

Fő búcsúja Sarlós Boldogasszony napján (július 2-án) van. Nagyobb zarándok csoportok érkeznek augusztus 2-án, a porciunkula búcsújára, míg a legnagyobb sereglet a Fájdalmas Szűzanya ünnepén (szeptember 15-én) jön össze.

A kegytemplom, a ferences templom jellegzetes rendi templom oromzatos homlokzattal, s a szentély mellé emelt toronnyal. Ennek a szerzetesi imaórákra, zsolozsmázásra való hívogatásban, harangozásban volt szerepe.

A templom szentélye még őrzi a régi gótikus templom jellemzőit. A szerzetesek díszesen faragott székeit, a stallumokat 1700-as években készítették. Itt a szentélyben van eltemetve Rákóczi Ferenc híres generálisa Bottyán János, közismert nevén Vak Bottyán.

A Fájdalmas Szűzanya tiszteletének erősségét Gyöngyös vallásos népéletében jelzik a temetői Fájdalmas szobrok, amelyeket gyakran síremlékül alkalmaztak.

Forrás: Barna Gábor: Búcsújáró és kegyhelyek Magyarországon

„Ó, gyöngyösi Fájdalmas Szűz Mária!
Kérünk, hallgass tieid imáira.
Mária, Mária! Fájdalmas Szűzanya!

Eléd hoztuk szenvedésünk, bánatunk.
Imáinkkal hódoló alázatunk.
Mária, Mária! Fájdalmas Szűzanya!

Gazdagságunk s reménységünk csak te vagy.
Most is úgy, mint réges-régen, el ne hagyj.
Mária, Mária! Fájdalmas Szűzanya!

Távoztass el háborút és rossz időt!
Kérj nékünk bő termést és jó esztendőt.
Mária, Mária! Fájdalmas Szűzanya!

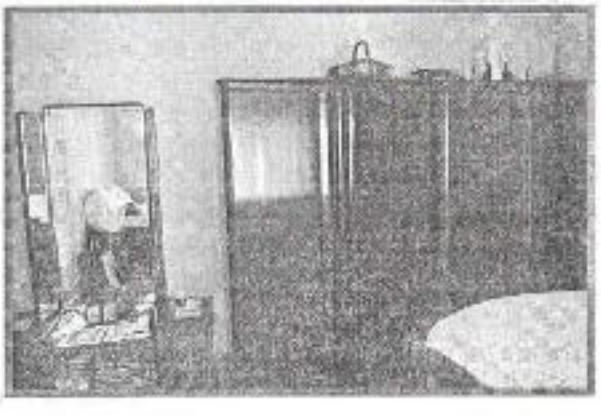
Fogadj minket fiaidnak, jó anyánk!
Házainkra legyen gondod, esd imánk.
Mária, Mária! Fájdalmas Szűzanya! "

A múlt ölelésében - - egy palóc hálószoba-

Múlt év novemberében Baráth Lászlóné, Annuska néni hívott meg Kossuth úti lakásába, hogy megmutassa a ház egyik szobáját. Hogy miben is különbözik ez a többi helyiségtől?

Ez egy régi palócbútorokkal berendezett hálószoba. Annuska néni elmondta, hogy a szobában ma is látható bútorokat az esküvője előtt készíttették el, és a szülei vásárolták. Tehát 1957-től van berendezve ez a szoba, melyet 2 évig laktak. Aztán már új bútorokat vásároltak, de ezt így hagyták. A szoba berendezései: ágy (benne 2 dunna, 6 párna, csipketerítővel leterítve), asztal, 2 szék, 2 ruhásszekrény, tojlett tükör, a falon, mint régen szokás volt szentkép és feszület láthatók.

Mint elmesélte először azért nem tették ki a bútorokat, mert elég drága volt, valamint nem farostlemezből készültek, hanem igazi fából. Később pedig már a szívéhez nőttek és úgy gondolta, hogy meg kell hogy őrizze a múlt e kicsiny kis szigetét.

Szöveg és fotók: Bárány Bernadett

Tóth Andrásné építész

Fontos tanácsok az építész tollából

Falak nedvesedése, sókivirágzása

A falba felszívódó talajnedvesség a használatból és gépészeti hibákból származó vizesedés, valamint az építőanyagokból kioldódott sók (sóvirágzások) nap mint nap láthatók külső és belső terekben. A nedvesség és a sótartalom megjelenése az esztétikai problémákon kívül szerkezeti károkhoz is vezet.

Felújítás vakolatrendszerrel: A nedves fal málló vakolatát le kell verni és a kiszáradás érdekében a lehető legtovább vakolatlanul hagyni. Ha ezután normál vakolóhabarcsot használnánk, akkor a nedvesedés és a sóvirágzás újból megjelenhet. Ezért szárító és felújító vakolatrendszereket érdemes használni. Ilyen például az LB-KNAUF EUROSAN. E felújító vakolatban alkalmazott kötőanyagok ellenállnak a vízben oldott ásványi sóknak. Emellett víztaszító tulajdonságú, és rendkívül jó páraáteresztő. Kiemelkedően nagy légpórustartalma elengedő teret biztosít a vakolatba belépő és ott kikristályosodó ásványi sóknak, így a térfogat növekedéssel lejátszódó folyamat károkozás nélkül megy végbe.

Ezek a vakolatrendszerek több rétegből épülnek fel, így a megfelelő hatás érdekében az előírt rétegeket mindenképpen fel kell vinni a falfelületre.

Forrás: Építéstechnika 2007/1 számából

Tetőszerkezetek felújítása

Ha a tető beázik, vagy csak új cserepet (héjazatot) szeretnénk a házunkra tenni, érdemes a tetőszerkezetet is átvizsgálni.

Először is a tetőszerkezet tartó részeit (alátámaszokat, szarufákat, szelemeneket) vizsgáljuk át. Ha találunk elszuvasodott, hajlott, tönkrement szerkezeteket, azokat mindenképpen el kell távolítani, ki kell cserélni. Az új és régi faszerkezeteket impregnálni kell (láng-, rovar- és gomba ellen). Az új szerkezeteket bemerítéssel kezeljük, a már bent lévőket permetezéssel.

Ha cserépfedést készítünk a következő lépés a lécezés lesz. Itt át kell gondolnunk, hogy később szeretnénk-e a tetőteret beépíteni, vagy nem; illetve a padlásfödémünket (amennyiben fagerendás födém) szeretnénk-e megvédeni a nagyobb szél miatt bejutó csapadéktól. Amit el kell döntenünk: teszünk-e páraáteresztő fóliát a szarufára, vagy sem.

Ha teszünk: a szarufára feszülő fóliát ellenléccel kell rögzíteni a szarufához. (Ez a szarufával párhuzamos, 3x5 cm keresztmetszetű.) A tetőléc már természetesen az ellenlécre fekszik fel. A lécek távolságát és méretét a cserép mérete és fajtája határozza meg. (A tetőlécezést is természetesen impregnálni kell.) Célszerű az eresz-résznél madárhálót használni, hogy a verebek ne költözzenek be a padlásunkra. Amennyiben fóliáztunk, a tető belső részénél szellőzőcserepeket is helyezzünk el.

Játékház Varsányban

Községünkben Játékház működik a Gondozási Központban. Szívesen látunk minden kisgyermeket anyukájával, apukájával. Itt sok-sok játék, élmények, barátnők és barátok várják a gyermekeket, és persze a szülők is jól érezhetik magukat.

Múlt hónap 20-án délelőtt a Játékházban is megtartottuk a farsangot. Kisgyermekeink némelyike még jelmezbe is felöltözött. Igaz akadt köztük olyan is, aki félt az álarcoktól. Bemutatkozott itt a varázsló, vadász, bohóc, de volt, aki csak szemüveget vett magára. Finom kígyó szendvicset készítettünk nekik és gyümölcsöt, valamint üdítőt kaptak. Néhányan táncoltunk, vonatoztunk, de volt, akiket a játékok kötöttek le.

Minden érdeklődőt vár a Játékház az alábbi időpontokban

Hétfő:	**09-12 óráig**
Kedd:	**09-12 óráig**
Csütörtök:	**13-16 óráig**
Péntek:	**09-12 óráig**

Szöveg: Balázsné Adorján Anikó
Fotók: Bárány Bernadett

„Legyen jobb a gyerekeknek!"

A Gyermekszegénység Elleni Nemzeti Program kidolgozását 2005 év végén kezdte el a Magyar Tudományos Akadémia Gyermekprogram Irodája azzal a céllal, hogy csökkentse a hazai gyermekszegénység kiterjedtségét és mélységét. A 2006 márciusára elkészült három évre szóló un. Rövid Programot egy erre épülő 25 éves Generációs Program követi. Az ennek alapján kidolgozott ***„Legyen jobb a gyerekeknek!" Nemzeti Stratégiát*** a kormány a közelmúltban elfogadta, és hamarosan az Országgyűlés elé terjeszti.

A Program célkitűzéseinek és javaslatainak gyakorlati megvalósítása, alkalmazása kezdődött el a Szécsényi kistérségben modell jelleggel.

A ***Szécsényi kistérségben*** 2006 nyarán elindult ***Gyermekesély program*** célja a szegénységben élő családok számának csökkentése, a gyermeki kirekesztés és mélyszegénység felszámolása, a térségben élő gyerekek életkörülményeinek és esélyeinek javítása a helyi döntéshozók és szakemberek együttműködésével. A programban a helyi vezetők, szakemberek, lakosok mellett részt vesznek a Magyar Tudományos Akadémia Gyermekprogram Iroda munkatársai, akik az Országos Programot készítették.

A program hat olyan területen tervez lépéseket, amelyek jelentős mértékben befolyásolják a gyerekek és szüleik életkörülményeit. Ilyenek a kisgyerekek számára nyújtott szolgáltatások a Gyerekházakban, az oktatás fejlesztése, a fiatalok közösségi életének összefogása, a számítógép és internet használatát segítő mentorok képzése, a szülők munkavállalási esélyeinek javítása, valamint a szociális és gyermekjóléti szakemberek együttműködésének fejlesztése.

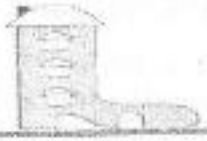
A kistérségi program újabb fejleménye, hogy további egy településen, a ***magyargéci Gyerekházban*** is megkezdődött a kisgyerekek korai képességgondozását célzó program. Gyerekházak már októbertől működnek ***Rimócon és Varsányban.*** A program olyan esélyteremtő kezdeményezés, amely a lehető legkorábban nyújt segítséget az eltérő, illetve hátrányos élethelyzetből induló gyerekek számára. Az adott településeken a 0-6 éves korú gyerekeket és szüleiket segíti, illetve a jelenleginél hatékonyabb eszközökkel mozdítja elő a gyerekek fejlődését életük legkorábbi időszakában. A Gyerekházak szolgáltatásait minden 0-6 éves korú gyermeket nevelő család térítésmentesen igénybe veheti mind a három községben.

A Gyermekesély program lehetőséget teremt szakmai találkozókra a szociális szakemberek és a pedagógusok számára is. Az oktatás területén január 17-én az ***endrefalvai általános iskolában*** került sor az első pedagógusoknak szóló találkozóra, ahol szó esett a vendéglátó iskola által már alkalmazott, a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyeinek javítását célzó pedagógiai módszerekről. A résztvevők által megfogalmazott igényként a szakmai összejövetelek a jövőben rendszeressé válnak, a helyszínt a kistérség településeinek általános iskolái biztosítják. A második találkozónak január 30-án a ***szécsényi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola,*** a legutóbbinak, február 14-én pedig a ***nógrádmegyeri iskola*** adott otthont. A cél új típusú pedagógiai módszerek elterjesztése, a hátrányos helyzetű tanulók helyzetének javulása.

A ***szécsényi teleházban***, minden szerdán délután hat és nyolc óra között a gyerekeknek lehetőségük nyílik a számítógép működésének és használatának megismerésére, az internet ingyenes használatára. Tanulásukat a program által képzett mentorok segítik. A Gyermekesély program „digitális írástudás terjesztés" komponensének megvalósítása a kistérség minden településén a tervek között szerepel, illetve a teleházhoz hasonló közösségi helyiségek kialakítása már folyamatban van ***Rimócon, Pilinyben*** és ***Endrefalván*** is.

Február első hetében **400 családot** kerestünk meg kérdőívünkkel egyetemi hallgatók segítségével. A gyermekes családok életkörülményeiről, jövedelmi helyzetéről, a szülők óvodához, iskolához való viszonyáról, a gyerekek életkilátásairól kérdeztük őket. A válaszadók értékes segítségét ezúton is köszönjük! Az eredményekről később beszámolunk.

(A kistérség önkormányzatainak lapjaiban rendszeres tájékoztatást nyújtunk a program alakulásáról, aktuális történéseiről.)

HÍREK A JÁTÉKKUCKÓ ÓVODÁBÓL

„Farsang napja ma vagyon,
Tyúkot üssenek agyon.
Bor legyen az asztalon,
Hogy a vendég ihasson.
Tyúk ide bábos,
Kalács ide fonatos,
Rétes ide mákos,
Garas ide: Páros."

A farsang első írásos jelentkezését az 1283-as bajor – osztrák adatokból ismerjük. Hazánkban a farsangi szokások a középkorban honosodtak meg, elsősorban német hatás eredményeként. A hivatalos szervek tiltó rendelkezései ellenére a mai napig kedvelték a farsang különböző szokásai. A táncmulatságok legfőbb ideje a farsang volt. Minden korosztály szórakozhatott, táncolhatott, sok helyen a kicsiknek is szerveztek „gyermekbált".

Így van ez a mi óvodánkban is, évről – évre farsangolunk. Ez a nap rendhagyó. Mindenben eltér a hétköznapoktól – napirendben, öltözködésben és tevékenységben is.

Az előző hetek már a farsangolás jegyében teltek. Gyüjtöttük a képeket, ezen belül a farsangi mulatságokat, jelmezeket, álarcokat, szemüvegeket ábrázolókat. Elbeszélgettünk a maszkok, jelmezek varázserejéről. Ki mindek szeretne beöltözni, illetve mi szeretne lenni? – kívánságlista. Farsangi szemüvegeket, lampionokat, kalapokat készítettünk festéssel, ragasztással, vágással, különböző technikákkal. Díszítettük, dekoráltuk a csoportszobát, öltözőt. Munka közben beszélgettünk a régi és mai farsangi szokásokról. Tanultuk az ehhez kapcsolódó énekeket, mondókákat.

Február 15-én, csütörtökön rendeztük a FARSANGOT. Délelőtt folyamán versengő, ügyességi játékokat rendeztünk, melyen a gyerekek jutalmul az óvoda által készített ajándékokból választhattak. Jó hangulatban telt el, szurkoltak, megmérették magukat. Bizony többször is átélhették a győzelem és vereség élményét, kellemes és kellemetlen érzését. Az óvónők és dajka versengésekor boldogan szurkoltak. A finom ebéd elfogyasztása után (leves, fánk) jöttek értük. A szülők igényét figyelembe vettük, és a jelmezes felvonulást 13 órai kezdettel a művelődési házban rendeztük. Örömmel láttuk, hogy minden gyermek jelmezbe öltözött. Megkezdődött a közös mulatozás. A csoportok a színpadra vonulva köszöntötték dallal, verssel az ünnepet, az összegyűlt „vendégsereget". Majd a jelmezek egyéni bemutatkozása következett. Színessé tették az önállóan előadott jelmezhez kapcsolódó vidám versekkel, melyet a közönség mosolygó arccal és tapssal jutalmazott. Eljött közénk a hercegnő, Piroska, Tomas a gőzmozdony, muskétás, cica, pillangó, tündér, kutya, indián, bohóc, Jack kapitány, az operaház fantomja, hastáncosok, oroszlán, tigris, batman és még sokan mások, megszólalt a zene és táncolhattak. Közben ügyességi versenyeket rendeztünk szülők és gyermekek számára. Újra izgulhattak, szurkolhattak. A nyertesek jutalmat kaptak. Táncikálhattak is kedvük szerint. A tombolasorsolás révén pedig különböző tárgyakat nyerhettek. Aki megéhezett vagy megszomjazott, igénybe vehette a Büfé kínálatait.

Szeretném megköszönni a szülőknek, hogy igényes jelmezt készítettek gyermekeik számára, tombolatárgyakat hoztak, részt vettek a versengésben, segítkeztek a zeneszolgáltatásban, videózásban, tombolaárulásban, szendvics és üdítő árulásban.

Külön szeretném megköszönni, hogy igen szép számmal jöttek el nagyszülők és közeli ismerősök. Úgy gondolom, hogy jó volt együtt lenni, egy kis vidámságban felszabadulniuk, kikapcsolódniuk. Az élet oly mértékben korlátok közép szorítja a gyerekeket, hogy keresnünk kell az alkalmat a gátlások oldására. A több héten át tartó készülődés, majd a farsangi mulatozás mind – mind lehetőséget adtak arra, hogy feloldják a feszültségeiket, megtanulják a sokféle érzelem kezelését. A farsangi bálunkkal biztosítottuk a gyermekek és hozzátartozók szórakozását, közös élményeik gazdagodását, ápoltuk a hagyományt.

„Együtt lenni jó."

Ispán Lászlóné

Teri óvónéni

Tavaszi Szünet

2006. április 5. csütörtök - 2006. április 10. szerda között lesz.

Az első tanítási nap 2006. április 11. csütörtök.

Kérem a „locsolkodóvárókat", hogy tanulóinkat szeszes itallal ne kínálják! Köszönjük!

Ballagás

A 8. osztályos tanulók ballagása 2007. június 16-án, szombaton 9 órakor lesz.

Beiratkozás a Hunyadi Mátyás Általános Iskolába

Az iskolánkban **2007. április 23-án (hétfőn) 8^{00} - 15^{00} között beiratkozás** tart a jövendő első osztályosok számára.

Kérem a tisztelt szülőket, hogy hozza magával:

- gyermeke anyakönyvi kivonatát,
- igazolást az ingyenes tankönyvhöz azoknak, akik:
  - három vagy több gyermeket nevelnek *(aki a fizetésével kapja a családi pótlékot bérjegyzékkel vagy számlakivonattal, aki postán kapja, a postai utalvánnyal igazolhatja).*
  - tartós beteg *(erről szóló orvosi igazolást);*
  - sajátos nevelési igényű tanuló *(nem kell igazolás, az iskola kapja meg);*
  - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül *(erről szóló határozatot a Polgármesteri Hivatalból kell kérni);*
- diákigazolványhoz 1 db fényképet és 550 Ft-ot;
- a tanulóbiztosítási díjat (250 - 2500 Ft között választható);
- az iskolajelvényre 200 Ft-ot;
- DSE tagdíjra 500 Ft-ot.

Várunk minden tanulnivágyó kisdiákot!

FIGYELEM

Szeretnénk újra felhívni a szülők figyelmét, hogy a tartós tankönyvek (azok a könyvek, amelyekben megtalálható az iskola pecsétje) beadási napja 2007. június 14-e csütörtök. A megrongált, összefirkált tankönyveket a tanulónak ki kell fizetni, és mindaddig amíg ez meg nem történik, nem kapja meg az év végi bizonyítványát!

Jótékonysági Bál

A Szülői Munkaközösség 2007. február 10-én immár 6. alkalommal rendezte meg a jótékonysági bált. A rendezvényen a 7. osztályos tanulók táncos előadással, utána az AVAR Színpad nevetetett meg minden jelenlévőt. Az idén is a Joker zenekar húzta a talpalávalót, amit ki is használtunk. Szép bevételre tettünk szert, mely lehetővé tette, hogy az iskola egy notebook-kal gyarapodjon. Ezúton is megköszönjük a támogatást!

Itt a farsang, áll a bál

2007. február 16-án a 8. osztályos tanulók és szüleik, valamint a DÖK segítségével nálunk is maskarába öltöztek az álarcosdihoz kedvet kapó gyerekek. Az iskolánk alsó és felső tagozata külön ünnepelt és versenyzett.

Helyezések:

Alsótagozat				Felsőtagozat	
1.	Hupikék törpikék (4. osztály)	6.	Narancs Spongya Bob Varsányi határ madárijesztője	1.	Hupikék törpikék (6. osztály)
2.	Karib-tenger kalózai	7.	Méhecske Pillangó	2.	A hét törpe (5. osztály)
3.	Spongya Bob	8.	Régimódi írnok Tehén	3.	Mátyás király udvartartása (7. osztály)
4.	Attila, a hun	9.	Tündér Tininindzsa harciteknőc		
5.	Gomba	10.	Mikiegér Boszorkány		

Minden versenyzőnek gratulálunk!

Könyvtár

Minden kedves érdeklődőt vár az új könyvtár. Mint tudják, a mi kis bibliotékánk a Petőfi út 14. sz. épületbe költözött (a posta mögött). A könyvtár kölcsönzési idejének rendje:

Hétfő – csütörtök.....13.00 – 16.00
Szerdán.....9.00 – 11.00
Péntek.....12.00 – 14.00

A könyvtár telefonszáma: 06(32)387-594

A Muskátli virágzása

A falu népdalköre a fellépéseik mellett az itthoniakra is gondolnak. Húsvétvasárnap (április 8.) délután fellépnek, majd utána a húsvéti bálon mulattatják a bálozós kedvű varsányiakat.

AZ Avar Színpad színre lép

Immár 3. alkalommal kavarja fel a szél az avarosokat. **2007 ÁPRILIS 30-ÁN, HÉTFŐN A VARSÁNYI MŰVELŐDÉSI HÁZBAN ÚJRA SZÍNRE LÉP AZ AVAR SZÍNPAD.** A tíz különféle „levelekből" összeállt társulat a megszokott kedvvel várja a nevetni vágyó közönséget.

A Színpad fellépése után a munka ünnepének tiszteletére, és csak azért még, hogy jól érezzük magunkat, bált rendezünk. A zenéről a Joker zenekar szolgáltatja. A büféről Bárányné Rigó Bernadett gondoskodik.

Tudják, a munka nemesít. De van még szükség nemesekre?.....

BELŐPŐDÍJ 500 FT

MINDENKIT SZERETETTEL VÁRNAK A CSavarGÓK!

FOCI HÍREK

Megyei II. osztályú labdarúgó bajnokság

Varsány 2006/2007. évi őszi bajnokság összefoglalása

VÉGEREDMÉNY

FELNŐTT CSAPAT

		Σ	☺	😐	☹		
1.	Varsány	8	5	2	1	16 : 7	17
2.	Ménkes	8	4	2	2	27 : 20	14
3.	Bujják	8	3	4	1	29 : 23	13
4.	Vanyarc	8	3	3	2	28 : 19	12
5.	Jobbágyi	8	3	3	2	28 : 19	12
6.	Felsőtold	8	3	2	3	16 : 22	11
7.	Szurdokpüspöki	8	1	4	3	12 : 16	7
8.	Csécse	8	1	2	5	8 : 25	5
9.	Ecseg	8	0	4	4	12 : 25	4

IGFÚSÁGI CSAPAT

		Σ	☺	😐	☹		
1.	Ecseg	8	8	0	0	26 : 12	24
2.	Ménkes	8	5	1	2	44 : 23	16
3.	Bujják	8	5	1	2	30 : 16	16
4.	Vanyarc	8	4	0	4	42 : 26	12
5.	Felsőtold	8	4	0	4	24 : 26	12
6.	Csécse	8	3	2	3	26 : 22	11
7.	Jobbágyi	8	3	0	5	29 : 36	9
8.	Szurdokpüspöki	8	1	1	6	8 : 34	4
9.	Varsány	8	0	1	7	19 : 53	1

SPORTSZERŰSÉGI VERSENY VÉGEREDMÉNYE

FELNŐTT CSAPAT

		PONT
1.	Csécse	50
2.	Ecseg	35
3.	Jobbágyi	30
4.	Varsány	20
5.	Vanyarc	15
6.	Bujják	0
7.	Ménkes	- 10
	Felsőtold	- 10
9.	Szurdokpüspöki	- 60

IGFÚSÁGI CSAPAT

		PONT
1.	Csécse	70
2.	Bujják	50
3.	Ménkes	45
4.	SzurdokpüspökI	30
	Ecseg	30
6.	Felsőtold	15
7.	Varsány	0
8.	Vanyarc	- 15
	Jobbágyi	- 15

LEGJOBB GÓLLÖVŐK

FELNŐTT	IFJÚSÁGI
Bárankó Gábor (9. helyezés a góllövőlistán)	**Virág Norbert** (3. helyezés a góllövőlistán)
Baranyi Sándor (10. helyezés a góllövőlistán)	**Petrovics József**

EDZŐMÉRKŐZÉSEK

IDŐPONT			Eredmények
FEBRUÁR 4.	Varsány -	Rimóc	5 : 4
FEBRUÁR 1.	Rimóc -	Varsány	2 : 2
FEBRUÁR 18.	Varsány -	Nógrádsipek	5 : 0
FEBRUÁR 25.	Varsány -	Őrhalom	2 : 1
MÁRCIUS 4.	Őrhalom -	Varsány	5 : 4
MÁRCIUS 11.	Hugyag -	Varsány	0 : 2
MÁRCIUS 15.	Szécsény -	Varsány	
MÁRCIUS 18.	Nógrádsipek -	Varsány	
MÁRCIUS 25.	Varsány -	Felsőtold	
ÁPRILIS 1.	Ecseg -	Varsány	

Olvasói vallomások

Roik Mátyás: Találj rám

Aki nélkül minden más
Kiért szól-e vallomás.
Akiért most összetört a szívem,
Akivel majd szállok én
Szívem tiszta kék egén.
Aki nélkül nem lehet
Tudom leélni egy életet,
Illúzió minden más
Csak a boldogság hoz változást.
Mert én semmi vagyok nélküled
Kérlek találd meg a szívemet.
Nézz rám
Kérlek hogy szólj hát.
Találj reám
Találj reám.
Most majd én vigyázok rád
Találj hát rám.
S ha a szíved rejtekén
Talán megpihennék én,
Nem kell már több fájdalom
Aludj el a vállamon.
Találj reám
Én várok rád.
Találj reám.

Gondolatok a magyarságról

(forrás: www.sulinet.hu)

Magyarnak lenni Szent István tanítása szerint erkölcsi fogalom. Még senkit sem tesz magyarrá az, hogy magyarul beszél. Ez még nagyon kevés. Senkit sem tesz magyarrá az, hogy a vére magyar, sőt még az sem, hogy magyarnak vallja magát: a magyarságot erkölcsi küzdelemmel, Isten sürgette cselekvéssel úgy kell kiküzdeni. Magyarnak lenni erkölcsi lendület.

Magyarnak lenni: hit. Hit a magyarság hivatásában. Hit abban, hogy az Isten akar velünk valamit, és hogy a magyarság képes megvalósítani ezt az isteni feladatot.

Magyarnak lenni: szeretet, együttérzés, átfogása, átölelése mindannak, ami magyar: a magyar földnek, utolsó talpalatnyi rögének, a magyar történelem minden mozzanatával a magyar embernek, s koldusnak és az emberhez nem méltó életet élőnek is. És cselekvés, levonni a konzekvenciáját ennek a hitnek és ennek a szeretetnek: tenni tunyaság, kényelem, önérdek ellenére is, amit erkölcs, amit lelkiismeret, amit Isten megkíván – ezt jelenti magyarnak lenni Szent István szerint.

Sajó Sándor : Magyarnak lenni (részlet)

Magyarnak lenni, tudod mit jelent.
Magasba vágyva, tengni egyre-lent.
Mosolyogva, mint a méla őszi táj,
Nem panaszkodni senkinek, mi fáj,
Borongni mindig, mint a nagy hegyek,
Mert egyre gyászlik bennünk valami.
Sokszázados bú, melyet nem lehet
Sem eltitkolni, sem bevallani.
(...) Magyarnak lenni, tudod mit jelent.
Küzdelmet, fájót, végesvégtelent.
Születni nagynak, bajban büszke hősnek,
De döntő harcra nem elég erősnek,
Úgy teremtődni erre a világra,
Hogy mindig vessünk, de mindig hiába.
Hogy, amikor érik a vetés,
Akkor zúgjon rá irtó jégverés.

(...) S mert sok bajunkat nincs kin megtorolni:
Egymást vádolni, egymást marcangolni!
-Majd, fojtott kedvünk hogyha megdagad,
Szilajnak lenni, mint a bércpatak,
Vagy bánatunknak hangos lagziján
Nagyot rikoltni: hajrá! húzd cigány! -
(...) Magyarnak lenni oly bús, oly nehéz.
De túl minden bún, minden szenvedésen
Önérzetünket nem feledve mégsem,
Nagy szívvel, melyben nem apad a hűség,
Magyarnak lenni, büszke gyönyörűség.
Magyarnak lenni, nagy s szent akarat,
Mely itt reszket a Kárpátok alatt.
Ha küszködőn, ha szenvedőn, ha sírva.
Viselni sorsunk, ahogy meg van írva.
Lelkünkbe szíva magyar földünk lelkét,
Vérünkbe oltva ősök honszerelmét,
Féltőn borulni minden magyar rögre,
S hozzátapadni örökkön-örökre.

Varsányi Hírlap **Megjelenik háromhavonta 600 példányban.**

Főszerkesztő és felelős szerkesztő: Ifj. Bátyi Sándor

Az újság szerkesztői:

Kiss Zoltán Polgármester Úr Bárány Bernadett Bobályné Matuska Rozália Halasi Zoltánné

Nyomtatva: Varga Norbert Nyomdász – 06(20)426-9882